

Hejtmani uhelných regionů podepsali na ministerstvu životního prostředí vodíkové memorandum

5.4.2023 - Jitka Čmoková | Krajský úřad Karlovarského kraje

Memorandum Ústeckého, Moravskoslezského a Karlovarského kraje je společným krokem ke spolupráci v oblasti využití vodíku, a to jak v oblasti podpory aplikace vodíkových technologií, tak v koordinaci rozvoje konceptu “vodíkových údolí”.

V návaznosti na memorandum podepsali hejtmani také deklaraci s ministrem životního prostředí Petrem Hladíkem (KDU-ČSL), která vyjadřuje společný zájem na dosahování klimatických cílů, kvalitě životního prostředí a prosperitě České republiky a jejích regionů.

Cílem memoranda je podpořit spolupráci transformujících se uhelných regionů tak, aby reálně docházelo k jejich transformaci na prosperující regiony 21. století. „V Modernizačním fondu podporujeme výrobu a využití vodíku ve všech otevřených programech, kde je na veškeré jejich aktivity alokováno dohromady 13 miliard korun. Zejména v programu RES+ je možné získat dotaci na fotovoltaiku s akumulací do výroby zeleného vodíku. Zároveň projednáváme návrh na úpravu Modernizačního fondu tak, abychom dokázali zvětšit podporu pro vodík například tím, že v programech umožníme zvyšování podílu biometanu a vodíku v soustavě. Podporu přináší i Operační program Spravedlivá transformace (OPST). Jen v Moravskoslezském kraji chtějí v OPST vyčlenit zhruba jednu miliardu korun na komplexní podporu celého vodíkového řetězce od vývoje přes výrobu až po finální využití v dopravě nebo průmyslu,“ řekl ministr životního prostředí Petr Hladík.

Ústecký, Moravskoslezský a Karlovarský kraj jsou dlouhodobě hlavními dodavateli energie pro celou Českou republiku, významnými centry průmyslu a vysokého školství. Firmy sídlící v těchto regionech jsou proto schopny vodík vyrábět a integrovat vodíkové technologie do svých výrobních programů. Univerzity v Moravskoslezském a Ústeckém kraji mají navíc značné znalosti a možnosti spolupracovat s dalšími českými a světovými akademickými pracovišti, aby rozvoj vodíku podpořily výzkumy a přilákaly studenty do nově se etablojících oborů.

„Cílem Ústeckého kraje je zachovat si význam energetického srdce České republiky i v rámci energetické transformace. Proto máme vytvořenou krajskou vodíkovou strategii a definované cíle, ke kterým chceme dojít. V regionu jsou již připravené vodíkové projekty, jako např. vodíková mobilita ve městě Ústí nad Labem, záměr kraje na využití vodíkových vlaků a široká škála rozvojových aktivit podnikatelských subjektů. V Ústeckém kraji tak existuje potenciál pro rozvoj uceleného hodnotového vodíkového řetězce od jeho výroby, přes efektivní způsoby skladování a distribuce až po jeho využití v nejrůznějších oblastech průmyslu, v neposlední řadě v oblasti bezemisní mobility a snižování energetické náročnosti budov. Rozvoj vodíkového hospodářství podporujeme dlouhodobě z úrovně Vodíkové platformy Ústeckého kraje, která sdružuje subjekty z řad firem, regionální a municipální úrovně, vysoké školy a výzkumné instituce. Kraj aktivně vystupuje v rámci mezinárodních vodíkových partnerství Hydrogen Europe a Hydrogen Valleys. Další mezikrajská spolupráce přispěje k rozvoji vodíkové infrastruktury, a především ke koordinovanému zajištění financování těchto aktivit,“ řekl hejtman Ústeckého kraje Jan Schiller.

Kraje jsou připraveny realizovat velké “vodíkové” projekty, a to jak na straně výroby vodíku, tak na straně užití. Dohodly se proto nejen na spolupráci mezi sebou, ale vytvořily k tomu platformy pro

spolupráci veřejného, soukromého a akademického sektoru.

„Elektromobilita a vodíková mobilita je jistá budoucnost. Vozidla s alternativním pohonem produkují méně škodlivin. Zejména vodíkový pohon je čistý a naprosto čistá může být v budoucnosti i jeho výroba. Elektřinu a vodík si umíme vyrobit sami, což nám dává jistou svobodu a nezávislost na ruském plynu a ropě. Pracujeme na tom, aby u nás vzniklo další české ‚Hydrogen Valley‘, kde energetiku a dopravu založenou na fosilních palivech nahradí vodíkové technologie. Proto jsme společně s univerzitami a podniky založili Vodíkový klastr. Nyní má 28 partnerů, vedle Moravskoslezského kraje, VŠB-TUO řadu velkých i menších firem, které se hodlají aktivně podílet na výrobě zařízení pro výrobu, distribuci a užití vodíku. Postupně tak vytváříme nové, progresivní a inovativní průmyslové odvětví, kde najde práci velký počet lidí a které pomůže kraji v budoucnu fungovat bez spalování uhlí,“ uvedl hejtman Moravskoslezského kraje Ivo Vondrák. Upřesnil, že aktivity Moravskoslezského kraje zahrnují například spolupráci s městem Ostravou na pilotním projektu vybudování první plnicí vodíkové stanice v Ostravě-Hranečnicku. „Zaměřili jsme se i na pilotní provoz regionálních autobusů na vodík. Ve fázi hodnocení je i první výběrové řízení na poskytovatele regionální dopravy s cílem zajistit až 10 vodíkových autobusů pro Karvinsko na lince Havířov – Ostrava. Postupně s možnostmi zajištění plnění vodíkem budou přibývat další autobusy na vodíkový pohon pro celý kraj, také automobily pro úřady a příspěvkové organizace kraje, chystá se výběrové řízení na vodíkové vlaky na trasách Krnov – Olomouc,“ dodal moravskoslezský hejtman Ivo Vondrák.

Transformující se uhelné regiony budou společně usilovat o co nejvhodnější nastavení evropské a české legislativy tak, aby nejen u nich v krajích bylo možné dobře rozvíjet výrobu, distribuci a spotřebu vodíku.

„Jsem velmi rád, že jsme podpisem memoranda získali ke spolupráci dva velmi silné partnery. Moravskoslezský a zejména Ústecký kraj již mají s touto problematikou zkušenosti, které pro nás budou velmi cenné. Karlovarský kraj již nechal zpracovat studii, která ukazuje, jakým směrem se můžeme v oblasti vodíku ubírat. V současné době otevíráme také otázku vodíku ve veřejné dopravě, naše kroky teď budou směřovat k tomu, abychom jej mohli postupem času využívat jako zdroj energie pro veřejnou dopravu,“ uvedl hejtman Karlovarského kraje Petr Kulháněk.

Význam vodíku v důsledku ruské agrese na Ukrajině vzrůstá, a to z několika důvodů. Jedná se perspektivní energetické médium s vysokým obsahem energie, které je možné udržitelně vyrobit z lokálních zdrojů, vody a elektřiny. Tím dochází také k posílení energetické soběstačnosti ČR. Využití vodíku navíc přispívá k dosahování klimatických cílů, protože jeho výroba elektrolýzou je zatížena nízkými emisemi. Největší využití vodíku je momentálně primárně v dopravě, následně v řadě průmyslových odvětví, zejména v hutnictví a chemickém průmyslu. „Zelený vodík představuje budoucnost také z pohledu ukládání energie. Nadbytečnou elektřinu z obnovitelných zdrojů můžeme ukládat právě do vodíku, což nám rozšíří možnosti akumulace vedle bateriových úložišť nebo třeba přečerpávacích elektráren,“ dodává ministr životního prostředí Petr Hladík.

https://www.kr-karlovarsky.cz/krajske_listy/Stranky/230404-memorandum-mzp.aspx